

Gemeente Borger-Odoorn
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 3
7875 ZG EXLOO

Veiligheidsregio Drenthe
Postbus 402
9400 AK ASSEN
brandweeradvies@vrd.nl
www.vrd.nl

ons kenmerk
U192096

uw kenmerk

datum
28 Augustus 2019

inlichten bij

telefoonnummer

email

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]@vrd.nl

onderwerp

Klijndijk, vooront.best.plan Melkweg 57d

Geachte [REDACTED]

Op 29 juli stuurde u het verzoek om een advies uit te brengen op bovengenoemd bestemmingsplan. In deze brief vindt u mijn advies.

De toetsing

Het plangebied is getoetst op de volgende onderdelen. In de bijlage vindt u een toelichting op de onderdelen die van toepassing zijn.

Externe veiligheid		
1.	Bevi-inrichtingen binnen het plangebied	geen Bevi bedrijven
2.	Bevi-inrichtingen buiten het plangebied	geen Bevi bedrijven
3.	Bevt en route gevaarlijke stoffen	Niet van toepassing
4.	Buisleidingen	Wel aanwezig
5.	Plaatsgebonden risico	Wel van toepassing
6.	Groepsrisico	Wel van toepassing
Overig		
7.	Hoogspanningslijnen	Niet aanwezig
8.	Mercalli-zones	Buiten bereik
Inrichting en ontwikkeling		
9.	Bluswatervoorziening	voldoende
10.	Waarschuwings- en alarmeringssysteem	Buiten de dekking van het WAS-stelsel
11.	Bereikbaarheid	Voldoet
12.	Opkomsttijd	aandacht brandveiligheidsmaatregelen
Verantwoording Groepsrisico		
13.	Advies	Wel van toepassing

Wij adviseren de volgende maatregelen

- Informeren bewoners over brandveiligheidsmaatregelen
- Vraag aan de Gasunie voorleggen over invloed van boomwortels aan de Melkweg i.r.t. de onderliggende buisleiding

Tot slot

Heeft u nog vragen over deze brief, dan kunt u contact met mij opnemen. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Drenthe,

Team Risicobeheersing

Bijlage:

- Toelichting op onderdelen die van toepassing zijn
- Algemene tekst t.b.v. het bestemmingsplan

Bijlage 1 – Toelichting op onderdelen die van toepassing zijn

Externe veiligheid

1. Buisleidingen

Op **ca. 55 meter afstand** van het plangebied is een **buisleiding** aanwezig welke invloed op het plangebied. Hier wordt bij het advies op de verantwoording van het groepsrisico nader op ingegaan.

Als gevolg van deze leiding dient in de regels van het bestemmingsplan een dubbelbestemming Leiding opgenomen te worden.

De verbeelding van Bügel Hajema laat een Leiding-Gas strook echter zien, die ons inziens onjuist is. Deze dient aangepast te worden. Voor de juist ligging kunt u de risicokaart raadplegen of de figuur bij het kopje Verantwoording Groepsrisico gebruiken.

2. Plaatsgebonden en Groepsrisico

De RUD kan voor u middels het rekenpakket Carola zowel het plaatsgebonden risico als groepsrisico berekenen. Ten behoeve van een goede ruimtelijke onderbouwing verzoek ik dan ook met de RUD, [REDACTED] hierover contact op te nemen.

De verwachting is dat PR10-6 op de buisleiding zal liggen en dat het GR niet tot nihil zal toenemen. Derhalve is bij het advies op de verantwoording op het Groepsrisico reeds rekening gehouden met een beperkte verantwoording van het GR.

Overig

3. Hoogspanningslijnen

Binnen en in de directe nabijheid van het plangebied zijn **geen** hoogspanningslijnen gesitueerd die nadelig op het plangebied kunnen werken. Deze liggen namelijk zuidelijk op een afstand van ca. 900 meter

Inrichting en ontwikkeling

4. Bluswatervoorzieningen

In beginsel zijn er voldoende bluswatervoorzieningen voorhanden en binnen 2,5 km beschikbaar als open water.

5. Waarschuwings- en alarmeringssysteem

Het plangebied valt buiten de dekking van het WAS-systeem. Dit is conform de handleiding voor het WAS systeem (HAVOS).

6. Bereikbaarheid

Het plangebied is voldoende bereikbaar.

7. Opkomsttijd

Gezien de opkomsttijd van Melkweg 57d van ca. 15 minuten, is de brandweer in beginsel wel in staat een brandscheiding van 30 minuten te houden, maar een brandscheiding van 20 minuten hoogstwaarschijnlijk niet.

Wij adviseren u de initiatiefnemer te informeren over brandveiligheidsmaatregelen. Denk hierbij aan de BIObiz factoren:

- bouwkundige voorzieningen, bijv. geen rieten dak
- installatietechnische voorzieningen, bijv. woningrookmelders – woningsprinklers
- organisatorische voorzieningen, bijv. vluchtplan voor de bewoners
- brandweeropkomsttijd, vrij houden van wegen / zo min mogelijk verkeersbelemmerende maatregelen
- inventaris, toepassen van moeilijk brandbaar materiaal
- zelfredzaamheid van de aanwezigen, toepassen veilige vluchtroutes van de buisleiding af

8. Verantwoording Groepsrisico

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) én het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) verplicht het bevoegd gezag de externe veiligheid mee te wegen in haar bestemmingsplan. Deze besluiten stellen grenzen aan het risico dat risicobronnen mogen veroorzaken voor hun omgeving (het 'plaatsgebonden risico'). Zo moet er tussen risicovolle bronnen en risicogevoelige objecten een bepaalde afstand blijven om mensen in de omgeving te beschermen. Daarnaast gaan de besluiten in op de kans op een ramp waarbij een groep mensen betrokken is (het 'groepsrisico'). Voor het groepsrisico geldt dat onderbouwing van het risico plaats dient te vinden middels een QRA.

Hieronder is de planlocatie rood omlijnd en zijn de nabije, niet allemaal relevante, risicobronnen aangegeven.

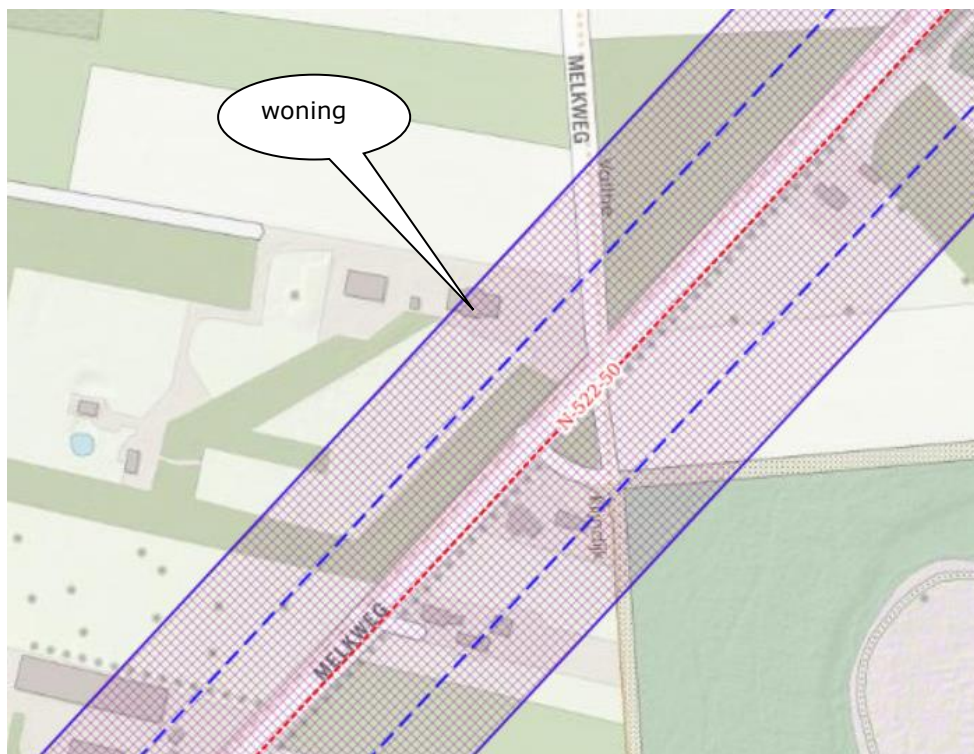

Planomschrijving

De bestaande bedrijfswoning (rood omcirkeld) wordt bestemmingsplan technisch omgezet tot een reguliere woning.

Risicobronnen (RO) / risicovolle activiteiten (Milieu)

Zoals bij de EV toets aangegeven, is de aanwezige buisleiding relevant voor het plangebied. Daarnaast zijn er nog andere risicobronnen zoals de Fruithof en de hoogspanningsleiding, maar deze liggen op voldoende afstand van het plangebied.

In onderstaande tabel wordt de informatie over de buisleiding gegeven inclusief de effecten kijkend naar de 100% letaliteitsgrens en de 1% letaliteitsgrens. Met de afstand tot aan de risicobron kan worden geconcludeerd of risico's relevant zijn of niet.

Buisleiding N-522-50, 6"-40 bar	Effect 100%	Effect 1%	Afstand tot woning
Afstanden in mt	40	75	55
Relevant	nee	ja	ja

Afstanden bepaalt volgens de EV-signaleringskaart

Scenario's

De buisleiding ligt tussen de weg en een bomenlaan.

Door graafwerkzaamheden, diepploegen of bomenwortels kan schade aan de buisleiding ontstaan met een lekkage tot gevolg. Bij een lekkage ontstaat een langdurige hoge fluittoon. Doordat de

buisleiding vlak naast een weg is gelegen met voertuigen als mogelijke ontstekingsbronnen kan er een fakkelbrand als gevolg van een ontstekingsbron ontstaan.

Binnen de 100 % effectafstand ontstaat een warmtestralingscontour van ca. 35 KW/m² tot op ca. 40 meter afstand vanaf de buisleiding. Ter vergelijking, verbranding door de zon tijdens een zomerse dag is ca. 1 KW/m² warmtestraling.

Tot op ca. 75 meter afstand is nog ongeveer 10 KW/m² warmtestraling mogelijk.

De kans op een dergelijk scenario, lekkage met fakkelbrand als gevolg, is klein.

Zelfredzaamheid

De personen in het gebouw zijn zelfredzaam. Hierdoor is men in staat, wanneer men bij een dergelijk scenario snel wordt gewaarschuwd of alert is op de fluittoon, te vluchten. Gezien de wegenstructuur is het zeker mogelijk om van het incident af te vluchten.

Verder worden aanwezige in de woning nog (enigszins) beschermd door het gebouw zelf.

Bestrijdbaarheid /beheersbaarheid

Bij een dergelijk scenario, zeker met fakkelbrand als gevolg, is het zaak hulpdiensten snel te alarmeren waardoor er nog kans is om reddend op te kunnen treden en branduitbreiding buiten de 1% effectafstand verder te voorkomen. Na alarmering heeft de brandweer nog zo'n 15 minuten nodig om ter plaatse te komen en in totaal zo'n 20 minuten om te beginnen met de bestrijding van de omgeving. Tijdige alarmering is hierbij dus cruciaal.

De ontsnapping van een gaswolk kan niet beïnvloed worden door de hulpverleningsdiensten. In dit scenario zijn de mensen in het invloedsgebied (effectafstand 1%) aangewezen op hun eigen zelfredzaamheid en een goede inrichting van hun omgeving.

Maatregelen

Omdat het een reeds bestaande bedrijfswoning betreft die bestemmingsplan technisch tot een reguliere woning wordt bestemd, verandert er in principe niets aan de situatie.

Als aandachtspunt kan meegegeven worden om bij de Gasunie, als leidingbeheerder, navraag te doen naar de buisleiding en de bomenlaan waaronder deze gelegen is! Wat voor invloed hebben de wortels op de leiding aangezien normaliter aangegeven wordt dat er geen diepgewortelde begroeiing boven een buisleiding aanwezig mag zijn?

Gelet op het scenario is het cruciaal hulpdiensten snel te alarmeren.

Samenvatting

Kijkend naar het aspect Externe Veiligheid kunnen we constateren dat er scenario's denkbaar zijn waar gevaarlijke stoffen bij betrokken zijn en welke invloed hebben op de bestaande omzetting.

Met beschreven maatregel en aandachtspunt kan of de kans op voorkomen van een dergelijk scenario verkleint worden of de zelfredzaamheid van de personen vergroot worden of de bestrijdbaarheid geoptimaliseerd.

We hopen hiermee de gemeente tools in handen te hebben gegeven om een afweging te maken bij deze bestaande omzetting.

Bijlage 2 – Teksten ten behoeve van bestemmingsplan

Vanuit Veiligheidsregio Drenthe (brandweer) is richting gegeven aan het beoogde veiligheidsniveau van (de gebouwen in) het plangebied van het betreffende bestemmingsplan.

Hierbij is getoetst aan:

- **bestaande regelgeving en normen voor (externe) veiligheid;**
- **bereikbaarheid;**
- **bluswatervoorziening;**
- **dekkingsplan;**
- **alarmsystemen die onderdeel zijn van de veiligheidsketen.**

Algemeen

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), dat in oktober 2004 van kracht werd, verplicht het bevoegd gezag de externe veiligheid mee te wegen in het beleid. Het Bevi stelt grenzen aan het risico dat bedrijven mogen veroorzaken voor hun omgeving (het 'plaatsgebonden risico'). Zo moet er tussen risicovolle bedrijven en risicogevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen, scholen) een bepaalde afstand blijven, om mensen in de omgeving te beschermen. Daarnaast gaat het besluit in op de kans op een ramp waarbij een groep mensen betrokken is (het 'groepsrisico'). Voor het groepsrisico geldt dat onderbouwing van het risico plaats dient te vinden als er besluiten genomen moeten worden die vermeld zijn in de artikelen 4 en 5 van het Bevi.

Voor het vaststellen van het besluit dient het bestuur van Veiligheidsregio Drenthe in de gelegenheid gesteld te worden advies uit te brengen over het groepsrisico en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. Het Bevi dient te worden toegepast voorafgaande aan de vaststelling van een bestemmingsplan. Beoordeeld dient te worden of voor burgers het minimum beschermingsniveau gehandhaafd wordt. Een nadere concretisering van het besluit is opgenomen in de (ministeriële) "Regeling externe veiligheid inrichtingen" (Revi). Hierin zijn onder andere de LPG-afstanden (Plaatsgebonden Risicocontouren) opgenomen.

Basisnet

Naast Bevi is per 1 april 2015 ook het Basisnet van kracht geworden. De Wet basisnet, het Bevt, de wijziging van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen, de Regeling basisnet en de Beleidsregel voor de beoordeling van externe veiligheid bij tracébesluiten, zijn gelijktijdig in werking getreden.

In het Basisnet zijn bepaalde zones langs spoor, weg en water vastgelegd (de zogenaamde basisnetafstand), waarbinnen geen nieuwe kwetsbare objecten meer mogen worden gebouwd, gezien de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Woningen, scholen en zorginstellingen zijn voorbeelden van kwetsbare objecten, maar ook grotere hotels en grotere kantoorgebouwen worden aangemerkt als kwetsbare objecten. Het Basisnet garandeert omwonenden dat het risico niet hoger wordt dan de vastgestelde norm, door grenzen te stellen aan vervoer over en bebouwing langs de infrastructuur.

In het Basisnet wordt onder andere gesproken over:

- veiligheidszones;
- plasbrandaandachtsgebieden (PAG).

Deze begrippen worden hieronder verder toegelicht.

Veiligheidszones

Een veiligheidszone is de zone – gemeten vanaf het midden van de transportas – waarbinnen het plaatsgebonden risico meer bedraagt dan 10^{-6} . Nieuwbouw van kwetsbare objecten binnen een veiligheidszone is niet toegestaan.

Veiligheidszones Drenthe:

- rijkswegen A28, A32 en A37:	geen
- spoorlijn Zwolle–Emmen:	geen
- spoorlijn Zwolle–Groningen:	varieert van 1 tot 6 meter
- langs de N33:	varieert van 15 tot 20 meter

In het kader van de vergunningverlening spelen de veiligheidszones langs het spoor Zwolle–Groningen en langs de N33 zelden een rol, omdat binnen die korte afstand niet snel objecten zullen worden gerealiseerd. Voor plasbrandaandachtsgebieden ligt dat anders.

Plasbrandaandachtsgebieden

Een plasbrandaandachtsgebied is het gebied waarbinnen voor kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten rekening gehouden moet worden met de gevolgen van incidenten met brandbare vloeistoffen. Plasbranden vormen een bedreiging voor objecten die langs de transportas zijn gebouwd. Brandoverslag naar een gebouw als gevolg van een plasbrand is daarbij een aanwezig risico. Een plasbrandaandachtsgebied bedraagt 30 meter vanaf de rand van de weg of de buitenste spoorrails.

Plasbrandaandachtsgebieden zijn in Drenthe te vinden langs:

- rijksweg A28
- rijksweg N33
- spoorlijn Groningen–Zwolle

Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) zijn op 1 januari 2011 in werking getreden. Het Bevb regelt o.a. welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

Handboek buisleiding in bestemmingsplannen

VROM heeft het Handboek buisleidingen in bestemmingsplannen gepubliceerd, waarin praktische informatie en voorbeelden staan hoe buisleidingen in bestemmingsplannen opgenomen kunnen worden. Dit handboek dient als handleiding voor teksten in nieuwe bestemmingsplannen.

Hogedrukaardgasleidingen

Alle gegevens over hogedrukaardgasleidingen binnen de gemeente kunnen op de provinciale risicokaart worden gevonden.

Er worden alleen externe veiligheidsafstanden vastgesteld voor hogedruk aardgasleidingen. Voor leidingen met een ontwerpdruk lager dan 16 bar is geen externe veiligheidsbeleid van kracht.

Volgens het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), van kracht per 1 januari 2011, zijn gemeenten verplicht om bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening te houden met het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Daarnaast dient in elk bestemmingsplan ruimte gereserveerd te worden voor onderhoud aan de leiding door een belemmerende strook op te nemen van minimaal 5 meter aan weerszijden van de leiding met een bouwverbod en een aanlegvergunningstelsel. Conform het Bevb dient in de regels rekening gehouden te worden met de belemmerende strook van minimaal 5 meter aan weerszijden van de leiding waarbinnen tevens de PR 10^{-6} gelegen moet zijn.

Wet informatie uitwisseling ondergrondse netten (WION)

Van belang bij Buisleidingen is ook de Wet informatie uitwisseling ondergrondse netten (WION), ook wel 'Grondroerdersregeling' (afspraken over graven), die per 1 juli 2010 officieel in werking is getreden.

Plaatsgebonden risico

De plaatsgebonden risicocontouren zijn weergegeven op de plankaart of dienen te worden weergegeven. Hieraan dienen planregels te worden verbonden. Met deze regels worden kwetsbare en/of beperkt kwetsbare objecten binnen de op de plankaart aangegeven plaatsgebonden risicocontouren 10^{-6} / per jaar uitgesloten en voldoet het bestemmingsplan aan de normstelling voor plaatsgebonden risicocontouren zoals die zijn opgenomen in het Bevi.

Groepsrisico

Is of wordt (door een extern bureau of de RUD) een groepsrisico berekend, dan stuurt de aanvrager van het adviesverzoek deze mee aan de VRD. Dit gebruikt de VRD bij het formuleren van te adviseren maatregelen.

Mercalli-zones

De mogelijke effecten van een aardbeving worden op de risicokaart aangegeven volgens de schaal van Mercalli. Deze schaal loopt van I (niet gevoeld) tot XII (catastrofale schade). Bij de sterkte van aardbevingen denkt men meestal aan de schaal van Richter. Die meet echter alleen de ondergrondse kracht van de beving bij de bron, die diep en ver weg kan liggen ('het epicentrum lag bij ...'). De schaal van Mercalli meet de beving op een specifieke plaats.

Sterkte	Uitwerking/ Gevolgen
I	Niet gevoeld, slechts door seismometers geregistreerd.
II	Nauwelijks gevoeld, alleen onder gunstige omstandigheden gevoeld.
III	Zwak, door enkele personen gevoeld. Trilling als van voorbijgaand verkeer.
IV	Vrij sterk, door velen gevoeld. Trillingen als van zwaar verkeer. Rammelen van ramen en deuren.
V	Sterk, algemeen gevoeld. Opgehangen voorwerpen slingeren. Slapende mensen worden wakker.
VI	Lichte schade. Schrikreacties. Voorwerpen in huis vallen om. Lichte schade aan minder solide huizen.
VII	Behoorlijke schade. Schade aan veel gebouwen. Schoorstenen breken af. Golven in vijvers. Kerkklokken geven geluid.
VIII	Zware schade. Algehele paniek. Algemene schade aan gebouwen. Zwakke bouwwerken gedeeltelijk vernield.
IX	Verwoestend. Veel gebouwen zwaar beschadigd. Schade aan funderingen. Ondergrondse pijpleidingen breken.
X	Buitengewoon verwoestend en extreme schade. Verwoesting van vele gebouwen. Schade aan dammen en dijken. Grondverplaatsing en scheuren in de aarde.
XI	Catastrofaal. Algemene verwoesting van gebouwen. Rails worden verbogen. Ondergrondse leidingen vernield.
XII	Buitengewoon catastrofaal. Algemene verwoesting. Verandering in het landschap. Scheuren in rotsen. Talloze vernielingen.

Gegevens ten behoeve van nadere inrichting en ontwikkeling in het plangebied

Zodra plannen ontwikkeld worden dient de brandweer in een vroeg stadium bij de plannen betrokken te worden om op basis van het beoogde veiligheidsniveau een advies te kunnen uitbrengen op de inrichting en ontwikkeling van het gebied.

Hiervoor zijn de volgende zaken van belang:

1. Bluswatervoorziening

Voor het bestrijden van een brand is de brandweer afhankelijk van een goede bluswatervoorziening. Conform de Wet op de Veiligheidsregio's moet een gemeente zorgen voor een openbare bluswatervoorziening. Bij locaties waar geen toereikende openbare bluswatervoorziening kan worden aangelegd, zal de eigenaar moeten zorgen voor een doeltreffende niet-openbare bluswatervoorziening in overleg met de brandweer. Vanaf 1 januari 2014 maakt de brandweer in Drenthe gebruik van tankautospuiten en tankwagens, aangevuld met vulpunten voor de tankwagens, als primaire bluswatervoorziening.

2. Waarschuwings- en alarmeringssysteem

Op grond van de Wet op de veiligheidsregio's (okt. 2010) is de Veiligheidsregio Drenthe, in geval van calamiteit, verantwoordelijk voor het waarschuwen en alarmeren van de bevolking door middel van het Waarschuwing- en alarmeringssysteem. Als gevolg van deze taak zijn binnen de gemeente sirenes geplaatst op een zodanige wijze dat een optimale dekking gerealiseerd is binnen de gemeente.

Waarschuwing- en Alarmeringssysteem (WAS) verdwijnt per 2020

De sirenes die elke eerste maandag van de maand precies om 12:00 uur overal in het land loeien als test, heeft onze minister [REDACTED] van aangegeven, voornemens te zijn deze te laten verdwijnen per 1 januari 2020.

In de toekomst wordt bij grote rampen alarm geslagen via onder meer calamiteitenzenders, geluidswagens, NL-Alert en sociale media. Het voordeel van deze communicatiemiddelen is dat ze veel gericht kunnen worden ingezet. "Daardoor weten mensen niet alleen wat er aan de hand is, maar ook wat ze op dat moment het beste kunnen doen", aldus het ministerie.

3. Bereikbaarheid

Het is belangrijk dat in geval van calamiteiten hulpverleningsdiensten direct ter plaatse kunnen komen en zonder beperkingen hulp kunnen verlenen. Om die reden dienen alle objecten in het plangebied via twee onafhankelijke wegen bereikbaar te zijn voor de hulpverleningsdiensten.

4. Opkomsttijd

Het dekkingsplan van Veiligheidsregio Drenthe is vastgesteld in december 2013. Hierin staat beschreven dat het brandverloop tegenwoordig zo snel verloopt, dat drie zaken zeer belangrijk zijn om slachtoffers te voorkomen:

1. het voorkomen van brand
2. het ontdekken van brand
3. het vluchten bij brand

Bij het vluchten bij brand heeft men een eigen verantwoordelijkheid of is men aangewezen op een BHV-organisatie. De brandweer heeft in beginsel als taak het houden van een brandscheiding ter voorkoming van branduitbreiding en het beschermen van niet-zelfredzame personen achter die scheiding.

Verantwoording groepsrisico

Bij een advies van de Veiligheidsregio op de verantwoording van het Groepsrisico, waarover het bevoegd gezag een besluit dient te nemen, neemt de Veiligheidsregio een aantal aspecten in haar beoordeling mee.

Voor een extra toelichting op deze aspecten wordt verwezen naar de volgende website:

<http://www.ontwerpveiligeomgeving.nl/>

De aspecten waarop beoordeeld kan worden en waar vervolgens maatregelen, ter beperking van het gevaar/risico of effect, voor voorgesteld worden, richten zich op:

- de Hulpverlening
 - o bereikbaarheid
 - o bestrijdbaarheid
 - o bluswatervoorzieningen
- de Zelfredzaamheid i.c.m. vluchtmogelijkheden en kwetsbare groepen
- Maatregelen ter beperking van het groepsrisico, bijv. verplaatsen bron – beperken populatiedichtheid
- Maatregelen aan het gebouw of aan de bron
- risicocommunicatie